

SUUDİ ARABİSTAN 2017 BÜTÇE GERÇEKLEŞMESİ ve 2018 BÜTÇESİ

Suudi Arabistan Krallığı Maliye Bakanlığı, 2017 yılı bütçe gerçekleşmesine ilişkin ilk geçici sonuçlar ile 2018 bütçesine ilişkin öngörülerini açıklamıştır.

Bu açıklama çerçevesinde;

GSYH'nin 687 milyar \$ (2.572 milyar SAR) civarında gerçekleşmesinin beklendiği 2017 yılında ekonomide büyüme gerçekleşmesi beklenmemektedir. Özellikle enerji tüketimindeki desteklerin kademeli olarak kaldırılması hedefi olmasına rağmen, ekonominin girdiği durgunluk döneminin belirginleşmesi sonucu harcamalarda kemerlerin bir miktar gevşetilmesi ihtiyacı sonucu, **denk bütçe hedefi 2020 yılından 2023 yılına kaydırılmıştır.**

2017 Bütçe Gerçekleşmesi:

Bütçe gelirlerinin 2017 yılında bir önceki yıla göre % 34 oranında artarak 696 milyar SAR düzeyine ulaştığı, harcamaların ise aynı dönemde % 11,5 oranında artarak 926 milyar SAR düzeyine ulaştığı görülmektedir. Bu çerçevede de **bütçe açığı 2017 yılı sonu itibariyle 230 milyar SAR düzeyine** yani GSYH'nin % 8,9'u seviyesinde gerçekleşmiştir.

Fiyatlardaki artış sonucu, üretimdeki azalmaya rağmen, % 31,9 oranında artan petrol gelirleri bütçe gelirleri içinde en önemli yeri tutarken, petrol dışı gelirlerde bütçe gelirlerine, Temmuzda yapılacağı açıklanan ancak yapılmayan elektrik desteklerindeki kesintiye rağmen katkı sağlamıştır.

2017 yılı bütçesi hazırlanırken öngörülmeven ekonomideki duraklama/daralmayı bir miktar engelleyebilmeye dönük sermaye harcamaları sonucu giderler, bütçenin öngördüğü rakamın % 4 üzerinde gerçekleşmiş ve yıl sonu itibariyle 926 milyar SAR seviyesine ulaşmıştır. Toplam harcamalar içinde en yüksek paya sahip olan cari harcamalar ise bir önceki yıla göre % 7,2 oranında artarak 746 milyar SAR seviyesine ulaşmıştır. Sermaye harcamalarında ise özellikle yılın son çeyreğinde Sağlık, eğitim ve savunma sektörlerindeki harcamalar % 34,3 oranında artarak 180 milyar SAR düzeyine ulaşmıştır (bu harcamaların % 46'sı yılın son çeyreğinde gerçekleşmiştir).

Bütçe açığının karşılanmasında bu yıl daha fazla borçlanma kaynaklarından faydalanılırken, rezervlerden finansman sınırlı seviyede tutulmuştur. Bu çerçevede 2017 yılında 134 milyar SAR borçlanma yapılırken, bunun % 60'ı uluslararası borçlanma olmuştur. Bunun sonucu olarak ülkenin toplam borcu 438 milyar SAR (254 milyar SAR iç ve 184 milyar SAR dış borç) düzeyine ulaşmıştır. Bu çerçevede, 2017 yılına 525 milyar \$ ile başlayan rezervler Ekim ayı sonu itibariyle 486 milyar \$ (146 milyar SAR gerilemiştir) seviyesine gerilemiştir.

2018 Bütçe Hedefleri:

2018 bütçesi 2017 yılındaki ekonomik durgunluğun 2018 yılında da devam edeceği beklentisi çerçevesinde, ekonominin canlandırılması ve yatırım ortamının iyileştirilmesi öncelikleriyle hazırlanmıştır. Resmi açıklamada yer verilmemesine rağmen 2018 yılı bütçesi için ham petrol fiyatının 51 \$/varil olarak öngörüldüğü tahmin edilmektedir.

Bu çerçevede:

2018 yılı bütçe gelirleri 783 milyar SAR olarak (2017 yılına göre % 13,2 artış) hedeflenirken, bu miktarın 492 milyar SAR'lık kısmının petrolden geleceği (2016 yılına göre yaklaşık % 12 artış) tahmin edilmektedir. Petrol dışı gelirlere hedeflenen yaklaşık % 14 oranındaki artışın, 2018 yılında uygulamaya girecek olan KDV'nin (% 5) yanında, enerji desteklerindeki azalmalar, yabancılardan alınan harçlardaki artışlar, arsa vergileri ve ÖTV'lerden sağlanması beklenmektedir.

2018 yılı bütçe giderleri 978 milyar SAR olarak hedeflenirken (bir önceki yıla göre yaklaşık % 10 artış). 2018 yılında cari harcamaların 773 milyar SAR düzeyinde tutulması (bir önceki yıla göre % 4 artış) amaçlanmaktadır.

Bütçe harcama kalemleri incelendiğinde yine en büyük payın savunma harcamalarına ayrıldığı görülürken (210 milyar SAR), bu alanı eğitim (192 milyar SAR) ve sağlık harcamaları (147 milyar SAR) takip etmektedir.

Petrol dışı gelirlerin bir kısmının Ulusal Dönüşüm Planı (NTP) ve güncel ekonomik gelişmeler çerçevesinde ekonomiyi canlandırma amacıyla (geçtiğimiz günlerde duyurulan 72 milyar SAR tutarındaki paketler vb.) harcanması beklenmektedir.

Bu doğrultuda, **2018 yılında bütçe açığı 195 milyar SAR** olarak hedeflenmiştir.